Театральна институт дүүргэбэ

[illegible] 15-най үдэшэ. Энэ үдэшэ Ле[illegible] театральна институтда үлэм[illegible] шуугаатай, хүлгөөтэй. Айлшад ерэжэл ерэжэл байна. Городой суута артистнар, режиссернууд, элдэб мэргэжэлтэд, аспирантнар сугларhaар, 8 час болохотой сасуу хонхо наяржа, зал соо орогон болобо. Иихэдээ бидэнэр институт дүүргэһэн 20 бурят хүбүүд, басагадые үдэшэлгэдэ байна гээшэбди. 5 жэлэй туршада тэдэнэр театральна институтда һуража артистын дээдэ мэргэжэл олобо.

Бурят студиинхидай нюдэ, шарайнь баярай ошоор толотоно. Ехэ хүхюу хүнгэнүүд. Үдэшэлгын суглаае институтдай директор Серебряков нээжэ, студиинхидые һургуулияа дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан амаршалба. Дипломуудые барюулhанайнгаа һүүлээр, доцент Серебряков ингэжэ хэлээ:

— Минии залуухан нүхэд, үшөө үшөө дахин амаршалнаб. Бурядай студи институт соомнай эгээ бэрхэ, шадабаритаянь гэжэ тоологдодог байгаа. Таанар тон оролдосотой һайнаар һураат. Гаанадые һургахада, таанадтай хүдэлжэдэ аргагүй зохид һэн. Бурят хүбүүд, басагад! Таанад артистнар болобо гээшэт. Энэ ехэ зол хуби ха юм. Бурят-монгол арадтаа үнэн зүрхэнһөө алба хэхыетнай хүсэнэб. Зай, баяртай!

Удаань хэдэ хэдэн багшанар тон халуунаар манай хүбүүдые амаршалба. Багша Горчаковой үгэ илангаяа мартагдахаар бэшэ байба.

— Табан жэлэй саада тээ Улан-Үдэдэ таанадтай би уулзаа һэм. Институдай түлөөлэгшөөр тиишэ ошоод байгааб. Тиихэдэ таанад баганууд һэнта. Мүнөө болоходо юун гэһэн ехэ алхам хээ гээшэбта! Хараад гайханам. Ёһотой гэгшын дээдэ мэргэжэлэй артистнар болоод гарабат. Нарата һайхан Бурят-Монголоо ошоод, арад зонойнгоо зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэн зүжэгүүдые табидаг байгыт. Таанарые һургажа гаргаһан институдаа, багшанараа, илангаяа танай студиие даагша доцент Т. Г. Сойниковае бү мартагты,—гээд Горчаков үгээ түгэсхэбэ.

Институт дүүргэгшэдэй зүгһөө эрхимээр һуралсажа гараһан Даша-Дондок Жалсараев үгэ абажа, багшанартаа халуун баяр хүргөө.

Баярай энэ үдэшэ концерт хара[illegible]ар дүүрэбэ. Студиинхид зүжэгүүдһээ [illegible]нэнүүдые танца харуулаа, [illegible]ят, ород, албан, эстон дуунуудые [illegible]отаа. Тэдэнэй ехэ бэлиг шадабаритай [illegible]андань сугларагшад удаан альга [illegible]алгаар хэдэн дахин дуудажа угтаба.

...1953 ондо Ленинградай теа[illegible] институтда Бурят-Монголой на[illegible] студи кээгдэһэн бэлэй. Энэ [illegible] 20 хүбүүд, басагад һуража эх[illegible]эн. Эдэнэр хадаа Бурят нютагай [illegible] заха бүриһөө (Хэжэнгэ, Агаһаа, [illegible] Сэлэнгэһээ, Боохон, Кударинһаа) е[illegible] юм. Эдэ ерэгшэд бэе бэеһээ абар[illegible]раа, бэлиг шадабаряараа, наһ[illegible]рээ илгаатай һэн. Ажалай нилээд [illegible]дүршэлтэй багшанар Д. Д. Жалса[illegible] Ж. Цырен-Нимаев, П. Хамутаев [illegible]эдэй гэжууда һаяхан һургуули дүүр[illegible] 17-18 наһатай Гомбодоржиев, Бу[illegible]нна, Санжимитыпова, Хандуев бии бэлэй. Хэдэн жэлдэ Галуута-Нуурай шахтада хүдэлһэн З. Цыдыпов, Курумканай Культурын байшангые даагша байһан Б. Нечкин студиинхидай дунда бии һэн.

Институдта орогшодые артист болохо дура хүсэл нягтаар нэгэдүүлээ бэлэй. Энэнь эрхим һайн һуралсалай үндэһэ һуури боложо үгэһэн юм. Энээн тухай бурядай студиинхид мүнөө институт дүүргээд байхадаа, һана-һанан хөөрэнэд.

— Түрүүшээр угаа хүндэ бэлэй. Үглөөнһөө үдэшэ орой болотор аудиториһоо, кабинедһээ гарангүй шахуу, хэшээл хэгшэ һэмди. «Мастерство» манай гол һуралсал болоһон юм,—гэжэ тэдэнэр мэдүүлнэ.

Институдай тон бэрхэ багша гэгдэдэг 60-аад наһатай доцент Татьяна Григорьевна Сойникова 5 жэлэй турша соо бурят хүбүүд, басагадые артистын мэргэжэлдэ һургаба. Эрилтэ табихадаа шадамар энэ багша студентнэрэйнгээ дунда угаа хүндэтэй болоо.

Түрүүшын жэлнүүдтэ студиинхид хүнгэн этюд, сценэхэнүүдые зүблэжэ наадажа эхилээ. Бага багаханаар һуралсалаа хүндэ болго болгоһоор, зүжэгэй нэгэ хуби дээрэ, удаань бүхэли пьесэ дээрэ ажаллажа мэргэжээ юм. Ингэжэ актёрско мэргэжэлдэ һуража, зүжэгтэ наадажа, студентнэр сценэ дээрэ гарадаг болобо. 3-дахи курсда һуража байха үедөө тэдэнэр түрүүшынхеэ бүхэли зүжэг табяа. Энэнь Антон Павлович Чеховэй «Ваня абга» һэн. «Һайн зүжэг болоо. Студиинхид шадамараар наадаа»,—гэжэ тиихэдэ институдай кафедрые даагша РСФСР-эй арадай артист Макарьев хэлэһэн бэлэй. Н. В. Гоголиин «Ревизор» табихадань баһал һайнаар угтагдаһан юм.

«Ваня абга» гэжэ спектакльда Ваня абгын рольдо Содном Будажапов бэрхээр наадажа, һайн сэгнэлтэ абаа һэн. Энэ зүжэгтэ Жалсараев, Пурбуев, Базарова, Шагдарова мүн һайнаар наадаа.

«Ревизор» гэжэ зүжэгэй гол герой болохо Хлестаковые Бадма Нечкин үнэн зүбөөр, шадамараар наадаһан юм. Городничиин рольдо Бутуханов, Добчинскиин—Жалсараев, Бобчинскиин—Цыдыпов, Анна Андреевнагай—Амханова, Осипой—Хамутаев, Тяпкинай—Бадмаев, Шпекинэй рольдо Иванов һайн наадаа.

Һүүлшын курснуудта һуража байхадаа, бурядай студиинхид мүн Лопе де-Вегын «Үбһэн дээрэ хэбтэһэн нохой» («Собака на сене»), В. Розовой «Баярые бэдэрэлгэ» («В поисках радости») гэжэ пьесэнүүдые зүжэг болгожо табиһан байна. Эдэ зүжэгүүдтэ бэлигтэй һайнаар наадаһанайнгаа түлөө студиинхид институдай дирекциин зүгһөө баясхаланда хүртөө һэн.

Бурядай студиинхид институтда һуралсаха үедөө ажалшадта концерт ходо-доо харуулалсадаг байһан юм. Тэдэнэй наадаһан зүжэгүүд, дуулаһан дуунууд һайнаар угтагдадаг байгаа.

Ойрын сагта, һарашье болонгүй республикымнай бурят театр бэлигтэй залуу артистнартай болохонь гээшэ

Ш. Чимитдоржиев.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Үбһэн дээрэ хэбтэһэн нохой» гэжэ зүжэгые бурят студиинхид наадажа байна. Ш. Чимитдоржиевай фото.

Автобусдо һуугшадай эрилтэ

Бичурын аймагай центртэ автобусой расписани гансал хэлхеэ холбооной конторын хажууда хадаатай байдаг. Июниин 15-да, хоёр часта автобус сахарай завод ошохо байба. 2 час 20 минутада арай гэжэ ерэһэн автобус сахарай завод бэшэ, шэнэ расписаниин гараһан шалтагаанһаа Охин-Булаг ошохо болошоод ерэбэл даа. Сахарай завод ошохо бидэнэр аяар хоёр час соо автобусой Охин-Булагһаа бусаад, абаашахыень хүлеэжэ зогсообди.

Шэнэ расписаниин гарахада, аймагай газетэ гү, али ондоо аргаар ажалшадта соносхогдодоггүй байһан дээрэһээ автобус хэды часта, хайшаа ошохоб гэжэ мэдэхын аргагүй байдаг.

Зуһай сагта амаралтын үдэр бүхэндэ автобусой ябасые Хёлго мүрэн хүрэтэр һунааха байгаа. Юундэб гэхэдэ, ажалшад Хёлгын тунгалаг уһанда тамарха, тэрэ багай байгаалида сэнгэхэ дуратай байдаг аад, ябагадажа ядалдана.

М. Харжеев.

Залуушуулай һайндэр хүхюунээр үнгэрөө



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуушуулай һайндэртэ Улан-Үдын Соведүүдэй талмай дээрэ медицинскэ училищиин уранһайханай бүлгэмэйхид концерт табижа байна. Л. Хайдуровай фото.

Комсомолшуудай үүсхэл

Курумканай аймагай центрын комсомолшууд зунай сагта спортивна мүрысөө болон бусад зугаа наада үнгэргэжэ байхын тулада стадион бариха гэжэ шиидэһэн байгаа. Мүнөө тус стадионой барилга түлэг дундаа ябажа байна.

О. Намжилон.

УЛАН-УДЭ

Бурядай түб хото—Улан-Удэ урданайхидаа орходоо бүри залууршаһандал июниин 29-нэй үглөөгүүр харагдажа байба. Үндэр сагаан байшангуудтань уряа лозунгнууд хадаатай, улаан тугууд пионернүүдэй носооһон костёрой дүлэндэл һүрэтэйгөөр бадаран, урагшаа дүүлин далбалзана.

Үглөөнэй улаан наранаар дуутай согтой залуушуул һайндэрэйхеэр хубсаланхай, бүлэг бүлэгөөрөө хүтэрэлдэн түрэл городойнгоо гудамжануудаар хойшо урагшаа гэшхэлэлдэнэд. Тэдэнэй дунда эрдэмэй далайе гаталжа ябаһан студентнэр, хүдэр шамбай хүдэлмэришэд, алба хаагшадшье бии хэбэртэй. Нэгэ зариманиинь БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион ошожо мүрысөөнүүдые хараха дуратай, нүгөөдүүлынь городой ногоон садта, Сэлэнгэ мүрэнэй ольторог дээрэ ошожо сэнгэхэ, заримантшье митингын болотор город соогуураа ябажа энэ тэрэ юумэ харахамнай гэлдэнэд.

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион союзна республикануудай Улаан тугуудаар шэмэглэгдэнхэй. Эндэ ерэгшэд шанга шүрмэһэтэнэй урилдаха, үндэр, утые харайхыень, волейбол, футбол наадахыень хаража ехэл һонирхон дуу шуу табилдана.

Дорюун шанга хүбүүд, басагадай 100, 400, 800 метртэ урилдаһанай һүүлээр, үндэрые харайлган болобо. Уданшьегүй үндэр столбдохи репродукторһаа «ПВЗ-гэй түлөөлэгшэ Владимир Савитский 1 метр 81 сантиметр үндэрые харайжа, республикын шэнэ рекорд тогтообо. Энэнь залуушуулай һайндэртэ бэлэг болоно» гэһэн үгэнүүдэй дуулдахадань, нэрьемэ альга ташалган стадион дээгүүр зэдэлшэбэ. Тэрэшэлэн футболоор—«Байкал» бүлгэмэйхид, волейболоор—түмэр замай техникумэйхид шүүжэ, грамота, дипломуудаар шагнагдаа.

Мүрысөөнэй боложо байха үедэ баруун хойноһоо һалхин буужа, туулган хара үүлэн тэнгэридэ сугларшаба. Теэд һалхиншье, үүлэншье һайндэрлэжэ байһан залуушуулай урма зоригые багаханшье хухалнагүй. Согтой хүхюун залуушуул сугларһан туулган хара үүлые хаман намнаяа гэһэндэл үйлсэ гудамжануудтаа бүри олошорон һайндэрлэжэл байгаа һэн.

Тииһээр байтар үдэшын 7 час дүтэлжэ, Сэлэнгын ольторог дээрэ мүн городой ногоон сад, сквер соогуур сэнгээшэд Соведүүдэй талмай тээшэ субажа эхилбэ.

Советскэ залуушуулай һайндэртэ зорюулагдаһан митингые ВЛКСМ-эй горкомой секретарь нүхэр Хараев нээжэ, хуушанай комсомол Гомбо Цыбикович Бельгаевта үгэ үгэбэ. Нүхэр Бельгаев граждан дайнай үедэ Бурят-Монголой комсомол-залуушуулай эрэлхэг зоригтойгоор сагаантантай тэмсэһэн тухайнь тобшоор хэлэбэ. ВЛКСМ-эй обкомой секретарь О. Г. Дамбаев залуушуулые һайндэртэйнь дашарамдуулан амаршалаад, тэдэнэй туйлаһан амжалта тухай тогтон хөөрэбэ. Удаань манай республикада айлшалжа байһан Монголой залуушуулай делегациин толгойлогшо нүхэр Пунцагдаш үгэ хэлэхэдээ:—Совет-монгол залуушуулай хани барисаан үдэрһөө үдэртэ бүри бэхижэнэ. Ахадүү залуушуул дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэнэ,—гэбэ.

Митингын һүүлээр медицинскэ училищиин һурагшад сугларагшадта концерт харуулжа, танца болон элдэб наадан үдэшэ орой болотор үргэлжэлөө.

М. Гончиков.

ХОРИ

Анаа голой сэсэрлиг һайхан ольторог дээрэ Хориин аймагай совхоз, колхозуудай, леспромхозуудай түлөөлэгшэд, залуушуул олоороо сугларжа, республикын 35 жэлэй ойе, мүн залуушуулай һайндэрые тэмдэглэжэ, найр наада үнгэргэбэ.

Согтой, зугаатай залуушуул өөрынгөө һайндэрые хүхюу сэнгүүгээр үнгэргэбэ. Ольторогой үргэн талмай дээрэ бүхэ барилдаан, мори урилдаан болоо. Мүн футболистнар, волейболистнар, хүнгэн атледүүд хүсэ шадалаа үзэлсөө. Бүхэ барилдаашадай дундаһаа Курбын леспромхозой тракторист Дашипылов шалгаран гараа, мүн энэ леспромхозой түлөөлэгшэ Скворцов 177 сантиметр үндэрые харайһан байна.

Үдэшэнииинь залуушуул Культурынгаа байшанда концерт хараһан, наада зугаа эмхидхэһэн байна.

К. Турков.

ГОРОДОК ГОРОД

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр Городок городой үйлсэ, талмайнууд сэсэрлиг һайндэрэйхеэр шэмээтэй байба. Залуушуул үглөөнэй эртэһээ сэсэрлигтээ сугларжа, спортивна мүрысөөнүүдые үнгэргэһэн, хатар наада эмхидхэһэн байна.

Илангаяа ситец бүдөөр оёгдоһон хубсаһа харуулалгын бал ехэ һонирхолтойгоор үнгэрөө. Үнэгүй ситец бүдөөр гоё һайхан хубсаһа оёжо, хубсалжа шадаха гээшэ баһал шадабариин хэрэг ха юм. Теэд энэ балда дура буляама һайхан хубсаһатай хүнүүд ехэ олон байба.

Амаралтын наратай сэлмэг үдэр ингэжэ наада зугаагаар үнгэрһэн байна.

Н. Усанова.

Үһалагдаһан газарай ургаса һайн

Баргажанай аймагта хабарһаа хойшо хура бороон ороогүй. Гэбэшье, «Гигант» колхозой үргэн уужам тариалан гоё һайханаар, жэгдэ ногооронхой. Эндэ элдэб янзын орооһото болон тэжээлэй ургамалнууд шиг нойтоор элбэг, зөөлэн хүрьһэнһөө үндэһэлжэ, үдэр бүри үндэр боложо байна.

Тиигэнгүй яахаб. Гол горхонoй гэдэхэһээ хойшо хүйтэн уһанһаа айнгүйгөөр, үбдэгсөө ойможо байгаад, хабарай хахир һалхинда хатаһан газараа үдэр һүнигүй уһалһан луговодуудай үнэн сэхэ ажалынь харюутай урматай байба ха юм. Тарилга хэхын урда тээ 2200 гектар, ехэнхидээ пар газарые богони болзор соо уһалхань тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ байгаа. Колхозой правлени, партийна организаци энэ шухалын шухала хүдэлмэридэ бүхы хүсэеэ элсүүлээ һэн. Тэрэнэй ашаар хараалһан түсэбөө амжалтатайгаар дүүргээ. Газар уһалалгын түлэг дундаа ябажа байхада, тариалан дээрэ 80—100 хүн үдэр һүнигүй хүдэлмэрилһэн байха юм.

Газараа һайнаар уһалжа, тарианай үндэр баян ургаса абахын түлөө олон колхознигууд хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр ажаллаа. Эндэ илангаяа хоёрдохи комплексно бригадынхид хүдэлмэреэ эмхитэйгээр ябуулжа, хабартаа 650 гектар газар эрхим шанартайгаар уһалһан байна. Тус бригадын 6 хүнһөө бүридэһэн, нүхэр И. П. Ивановой даадаг звено 206 гектар газар уһалжа, колхоз соогоо түрүү һуури эзэлээ. Үдэртөө 0,8 гектар пар, 1 гектар тарианай газар уһалхын орондо И. П. Иванов, Н. С. Иванов, К. А. Колмаков, Н. С. Колмаков болон бусад 1,2—1,70 гектар газар уһалжа, 2 дахин мүнгэн шанда хүртэбэ. Тэрэшэлэн гурбадахи комплексно бригадаһаа нүхэр М. А. Филипповэй дааһан звеногойхид эрхим һайнаар ажаллаа.

— Уһалагдадаг газараа жэл бүри үргэдхэһэнэй ашаар, һүүлшын жэлнүүдтэ ган гасуур байбашье, манай колхоз тарианай тогтууритай ургаса абадаг болоо. Нёдондо жэл гектар бүриһөө дунда зэргээр 9,1 центнер орооһо, тэрэ тоодо 12 центнер шэниисэ хураһан байнабди. Мүнөө жэл манай колхоз гектар бүриһөө 16 центнер орооһо, 300 центнер кукурузын эшэ набша хураха гэһэн бүри дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялга абаа. Энэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тулада бүхы тарианайнгаа газар һайнаар уһалаабди. Мүнөө хабар уһалагдадаг газарнай 200 гектараар үргэдхэгдөө. Ерэхэ жэл тэрэнээ үшөө 300 гектараар үргэдхэхэбди,—гэжэ тус колхозой партийна организациин секретарь Г. Х. Носков хэлэнэ.

Колхоз мүнөө зун хэды зуугаад гектар кукуруза, хартаабха, огородой эдеэ болон бусад ургамал 2—3 дахин уһалха байна. Тиин мүнөө эндэ зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэжэ, ургасаяа уһалхаяа түлэг бэлэдхэжэ байнхай.

— Ган гасууртай шадамараар тэмсэхэ арга боломжо манда бии. Зундаа ургасаяа һайнаар уһалжа, абаһан уялгаяа заабол дүүргэхэбди,—гэжэ эндэхи колхознигууд мэдүүлнэ.

О. Раднаев, манай корр.

Уншагшадай асуудалда харюу

Капиталистическэ оронуудай коммунистическэ партинууд

Зуун арбан жэлэй саада тээ Маркс Энгельс хоёр хүдэлмэришэн ангиин түрүүшын эмхи байгуулаа һэн. Иимэ эмхигүйгээр, өөрынгөө ангиин намгүйгөөр хүдэлмэришэд эрхэ сүлөө олохгүй, засаг гартаа абажа шадахагүй гэжэ тэдэнэр хэлэһэн юм. Коммунистнууд пролетариадай эрхим түрүү түлөөлэгшэд, ажалшадай хэрэгэй түлөө ами бэеэ хайрангүйгөөр тэмсэгшэд мүн. Тэдэнэр хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлэй уг зорилгые һаар ойлгожо абаһан, обществын хүгжэлэй хуули ёһые хүсэд мэдэдэг туладаа өөнгөө бүхы ангиие хүтэлбэрилжэ ябахаүргэтэй байна.

Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин урда тээ дэлхэй дээрэ гансал марксистска парти бии байгаа бэлэй. Тэрэ хадаа агуу ехэ Ленинэй агуулһан большевигүүдэй парти мүн. Октябриин революциин һүлөөгөөр хүдэлмэришэдэй тэмсэл шангадажа, олон оронууд коммунистическэ партинууд эмхидхэгдээ һэн. 1920 ондо 27 коммунистическэ партинууд бии болоод байгаа.

В. И. Ленин хүдэлмэришэнэй бодото марксистска партинуудай улам олон болохо байһанда этигэдэгэн. «Бүхы дэлхэй дээрэ... үргэн, хүсэ, гүнзэгы, илагдашагүй коммунистическэ хүдэлөөн ургажа байна» гэжэ гушан һаян жэлэй саада тээ Ленин бэшээ юм. Иимэ хэлэһэниинь яаха аргагүй зүб байба. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ, дайнай һүүлээр коммунистическэ партинуудай гэшүүдэй тоо 8 дахин ургаа. Мүнөө үедэ дэлхэй дээрэ 75 коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинууд бии. Эдэ партинууд 33 миллион гаран гэшүүдтэй.

1957 оной ноябрьдо Москвада коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Зүблөөнүүд болоо. Тэдэ Зүблөөнүүд, тэндэ абтаһан түүхэтэ документнүүд — Деклараци ба Эб найрамдалай манифест—дэлхэйн коммунистическэ хүдэлөөнэй тон ехэ хүсэтэй болоһониие гэршэлэн харуулба.

Мүнөө үедэ капиталистическэ оронуудта 62 коммунистическэ парти бии. Тэдэ партинууд 5 гаран миллион гэшүүдтэй.

Европын ба Азиин хэдэ хэдэн капиталистическэ оронуудай коммунистическэ партинууд ехэ партинууд болоод, өөһэдынгөө оронууд доторхи политическэ байдалда элитэ үүргэ дүүргэнэ. Зарим шухала асуудалнуудаар тэдэ партинуудай политикые тус оронуудай олонхи зон һайшаана. Франциин, Италиин, Индиин, Индонезиин компартинууд парламентын һунгалтада ехэ олон һунгагшадай дэмжэлгэ абаа һэн. Бүри һаяхан, энэ жэлэй майн һүүл багаар, Италида һунгалта болоо. Буржуазна партинууд, коммунистнуудта ехэ доб толго хээ. Тэдэнэр, мүн баһа социалистнуудай зарим ударидагшадшье, коммунистическэ парти муудажа байна, һунгагшадаа алдаһань гэхэ мэтээр шашалдаа юм. Харин тиихэдэнь Италиин компарти 6,7 миллион хүнэй гү, али бүхы һунгагшадай 22,7 процентын дэмжэлгэ абажа, өөрынгөө байдалые бүри бэхижүүлээ. Франциин компарти парламентын һунгалта болоходо орон доторхи ямаршье партиһаа олон һунгагшадай дуу абаһан байна.

Зүүн-Урдахи Азиин, Дүтын ба Дунда Зүүн зүгэй, Латинска Америкын оронуудтахи коммунистическэ партинуудай гэшүүдэй тоо олон боложо, арад зоной дунда тэдэнэй ехэ нүлөөтэй болоһониие онсолон тэмдэглэмээр. Юуб гэхэдэ, дэлхэйн хоёрдохи дайнай урда тээ тэдэ оронуудта юрэдөөл нэгэ хэдэн арбаад мянган коммунистнууд бии юм һэн. Мүнөө тэндэ хоёр миллион шахуу коммунистнууд тоологдоно. Индиин, Индонезиин, Бразилиин, Аргентинын, Чилиин, Японой, Сириин ба Ливанай болон бусад зарим компартинууд ажалшадай дунда ехэ нэрэ хүндэтэй болоо.

Коммунистическэ партинуудай гэшүүдэй тоо тоолохотоёо хамта тэдэнэй хүтэлбэреэр ябадаг профсоюзна, залуушуулай, эхэнэрнүүдэй болон бусад эмхинүүд тухай хэлэнгүй байжа болохогүй. Юундэб гэхэдэ, эдэ эмхинүүд олон гэшүүдтэйшье, зоной дунда хүндэтэйшье юм.

Капиталистическэ оронуудай коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай улам хүсэтэй болоһониие үшөө юун гэршэлнэб гэхэдэ, тэдэ партинууд идеологиин болон эмхидхэлэй талаар улам бүри бэхижэжэ байна.

КПСС-эй XX съезд дэлхэйн коммунистическэ хүдэлөөнэй хүгжэлтэдэ шэнэ шата нээһэн байна. Энэ съезд мүнөө үеын байдалай эгээл шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ. Бүхы коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинууд КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые һайшаагаад, өөһэдтөө хэрэгтэй тобшололнуудые хэбэ.

КПСС-эй XX съездын һүүлээр ахадүү партинууднай дотоодынгоо байдалые бэхижүүлхэ талаар ехэ юумэ хэбэ. Партийна ажабайдалые эрхилхэ талаар Ленинэй заа заабаринуудые нари[illegible]ихын, парти доторой демократиин [illegible] ехэ болтохые, хамтаараа хүтэлбэрилхэ гуримые алгадгүй баримталхын зорилгоор хэдэ хэдэн хэмжээ абтаһан байна.

Һүүлэй хоёр-гурбан жэлэй туршада гушаад партинуудай съездүүд гү, али конференцинүүд болоо. Тэрээн дээрэ гол шухала асуудалнуудаа зүбшэн хэлсэжэ, мүнөө үедэ ябуулха политикаяа хараалһан байна. Олон компартинууд шэнэ программа, устав зохёожо, баталан абаа. Һүүлэй үедэ Италиин, Великобританиин, Германиин, Австриин, Бельгиин, Финляндиин, Голландиин, Японой, Канадын, Швециин компартинууд шэнэ программа ба устав зохёогоо.

Коммунистическэ партинуудай шэнэ программанууд эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэлдэ үргэн олон ажалшадые хабаадуулха, хүдэлмэришэн ангиие тойруулан ажалша зониие нягтаруулха тодорхой арга замуудые заажа үгөө.

Социалистическэ ор[illegible] коммунистическэ ба хүдэлмэриш[illegible] партинуудай Зүблөөн дээрэ абтаһ[illegible]раци түүхэтэ удхашанартай доку[illegible]н. Энэ Деклараци һайшааж[illegible]н тухайгаа бүхы компартинууд, Ю[illegible]ин коммунистнуудай союзһаа бэ[illegible] булта мэдүүлээ. Деклараци дотор мүнөө үеын хүдэлмэришэнэй ба коммунистическэ хүдэлөөнэй дүй дүршэл согсологдоо. Капитализмһаа социализмда оролго мүнөө сагай гол удха шэнжэ мүн болоно гэжэ тэндэ тэмдэглэгдээ. Социализмда ороходоо СССР-эй гараһан зам социализм байгуулгын гол зам мүн гэжэ Деклараци заагаа. Тиигээд СССР социализмын лагериие толгойлогшо, КПСС—дэлхэйн коммунистическэ хүдэлөөнэй центр мүн гэжэ ахадүү партинууднай тэмдэглэнэ. Ямаршье орондо социализм байгуулхада хамаатай гол шухала хуули ёһонууд Деклараци дотор баталан бэшэгдээ. Деклараци хадаа ревизионизмтай тэмсэхэ, коммунистическэ партинуудые бэхижүүлхэ, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэл эмхидхэхэ замуудые заажа үгөө. Деклараци болбол мүнөө үеын коммунистическэ хүдэлөөнэй ажал-ябуулгын программа мүн.

Коммунистическэ хүдэлөөнэй улам хүсэтэй боложо байһаниие коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай хоорондохи холбоо барисаанай үргэн ехэ, бата бүхэ болоһониинь эли тодоор харуулна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ тус тус партинуудай түлөөлэгшэд уулзажа, хөөрэлдөө хэдэг, һанамжаяа хэлэлсэдэг болобо. Коммунистическэ партинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй иимэ уулзалга үе үе болоод лэ хэгдэжэ байдаг, тиимэһээ тэдэнэр хоорондоо ходо холбоотой байдаг гээшэ. Тэрээнһээ гадна, хэдэ хэдэн партинуудай түлөөлэгшэд сугларжа, хамтын зүблөө хэнэ. 1956—1958 онуудта хэдэн тиимэ зүблөөн болоо. Жэшээнь, 1957 оной июльдэ Латинска Америкын оронуудай компартинуудай зүблөөн болоо һэн. США-гэй империалистнуудай эзэрхэг түримхэй политикада эсэргүү Латинска Америкын арад зоной тэмсэлые үүсхэхэ тухай асуудал тэндэ зүбшэн хэлсэгдээ. 1957 оной октябрьда Хойто Европын оронуудай компартинуудай түлөөлэгшэд сугларһан байна. 1957 оной ноябрьда Москвада болоһон Зүблөөнүүдтэ 64 парти хабаадаа.

Коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинууд мүнөө үеын ревизионизмтай шанга тэмсэл хэжэ, өөһэдынгөө зэргэнүүдые үзэл сурталай ба эмхидэлэй талаар бэхижүүлнэ. Франциин, Италиин, США-гэй, Великобританиин, Канадын, Бразилиин болон бусад оронуудай компартинууд ревизионистнуудые элишэлжэ, тэдэниие партиһаа намнаа.

Һаяхан дэлхэйн бүхы коммунистическэ партинууд Югославиин коммунистнуудай союзай VII съезд дээрэ абтаһан ревизионистска программые шангаар шүүмжэлээ.

Коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинууд эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлые толгойлжо ябана. Эдэ партинуудай ехэ хүндэ байдалда байдагынь, буржуазиин зүгһөө ехэ хашалта мүрдэлгэдэ ородогынь мэдээжэ. Мүнөө үедэ 33 компарти нюусаар гү, али нюуса шахуугаар хүдэлмэрилнэ. Хэды тиимэ хүндэ байдалай тохёолдобошье, коммунистнууд бата ха[illegible], зоримгой байна. Тэдэнэр сухэрдэжэ [illegible]нэгүй, харин хүдэлмэришэн ангиин [illegible]гэй түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмс[illegible].

Мүнөө үедэ эб найрамдал сахихы[illegible] түлөө тэмсэхэ гээшэ коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай нэгэн тон шухала зорилго мүн гэжэ Деклараци ба Эб найрамдалай манифест соо тэмдэглэгдээ. Эб найрамдалые сахижа шадаха хүсэн мүнөө бии бшуу. Энэ хүсэн хадаа социализмын лагерь, эб найрамдал сахихые хүсэдэг Азиин ба Африкын хэдэн оронууд, бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэн анги, эб найрамдал сахихын түлөө дэлгэрһэн арад ниитын хүдэлөөн болоно. Зүгөөр, Америкын болон бусад капиталистическэ оронуудай империалистнууд дай үүдхэхые, атомна ба водородно бомбо хэрэглэхые хүсэнэ. Дайнай аюул үшөө зайсуулагдаагүй. Тиимэһээ компартинууд эб найрамдал сахихын түлөө тэмсэлые улам шангадхана.

Коммунистическэ партинууд социалистнуудтай холбоо барисаагаа үргэдхэхэ, тиигэжэ хүдэлмэришэдэй нэгэдэлые бэхижүүлхэ талаар эдэбхи үүсхэл гаргана. Бүхы хүдэлмэришэн ангиие нягтаруулха, хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай, интеллигенциин, жэжэ буржуазиин болон национальна буржуазиин түрүү хубиин хоорондо холбоо барисаа тогтоожо, эб найрамдал ба демократическа эрхэ сүлөө сахиха, монополинуудта эсэргүү тэмсэл хэхэ гэһэн Декларациин заабариие бэелүүлхын тула компартинууд ехээр оролдоно.

Коммунистическэ партинууд империалистнуудай хара муухай түсэбүүдые эли-

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

ПИОНЕРНҮҮДЭЙ ЛАГЕРЬТА



Дээдэ Березовка. Ногоорон байгаа үндэр нарһад дээгүүр, сэнхир тунгалаг огторгойдо ямар нэгэ шубуунай элин байһандал улаахан тугай намилзахань холоһоо харагдана. Энэ тугай хараа баримталан ошоходо, хүүгэдэй согтой хүхюу энеэдэ зугаа сууряатан байба.

Уданшьегүй горнын хонгёо абяан соностожо, үдэрэй тэн болоһые мэдээсэбэ. Энэ лагериин юрын үдэрэй нэгэн байгаа бэлэй.

Ой модоной промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай обкомой энэ лагерьта манай республикын бүхы леспромхозуудай хүдэлмэришэдэй 750-яад хүүгэд амаржа, зуниие хүхюу сэнгүүгээр үнгэргэхэ юм. Мүнөө Байкальска, Хориин, Хүрьбын, Хандагайн, Хандагатайн леспромхозуудһаа хамта 250 хүүгэд ерээд, амаржа байна.

Ахалагша пионервожата Александра Михайловна Карасевагай хүтэлбэри доро лагериин бүхы хүдэлмэрилэгшэд хүүгэдэй амаралтые һонирхолтой һайнаар эмхидхэхын тула ехэ оролдолго гаргана.

Граждан дайнда хабаадалсаһан, үнинэй большевик А. М. Метляев һаяхан тус коллективэй уряалаар ерэжэ, пионернүүдтэй ехэ һонирхолтой хөөрэлдөө үнгэргөө. Пионернүүд айлшанаа хүндэлэн, баглаа сэсэгүүдые барюулһан, гоё һайхан концерт харуулжа, баярлуулһан байна. Хүүгэд 20-ёод хоногто лагерьта байха зуураа, экскурсяар ой тайгада гаража, ургамал, амитадай һонирхолтой экспонадуудые суглуулха, кружогуудта һуралсаха байна. Мүнөө уран оёлгын, юннадуудай, хатар танцын, дуунай, уран уншалгын, уралан шабалгын, һиилэлгын, уралан хюрөөдэлгын кружогойхид, мүн эдир фотографууд отрядна харалгада бэлэдхэл хэжэ байна. Тэдэнэй уран гараар хэгдэһэн зүйлнүүд түхэл маягаараа ехэ һонирхолтой. Иигэжэ советскэ хүүгэд һуражашье, амаржашье байхадаа өөһэдынгөө оюун бэлигые улам бадаруулна.

«Манай түрэл орон» гэһэн темээр хүүгэдэй бэлдэжэ байһан концертын программа гоё һайхан, удха түгэлдэр болохонь лабтай. Илангаяа Коля Кузьмин, Тамара Багушат, Лариса Эдельман гэгшэдэй бэлдэжэ байһан номернууд харагшадые һонирхуулхаар байха.

Зураг дээрэ: 1. Билльярдда дуртайшуул, 2. Уралан шабагшад.

Е. Ринчинова.



Саг соогоо ороһон бороо

Июниин 20—26-най үдэрнүүдтэ республика доторнай бороо хура яһала ехээр оробо. Бичурада 32 миллиметр, Закаменда—31, Мухаршэбэртэ—27, Түнхэндэ, Торидо —25, Кудара-Сомондо—22, Сосново-Озерскдо—21, Петропавловкада—19. Хоридо—12, Сэлэнгэдэ —8, Улан-Удэдэ —7, Баргажанда, Иволгада 4 миллиметр шинг нойтон ороһон байна. Энэ ороһон бороо тарилгын ургасада ехэ һайн нүлөө үзүүлбэ. Мүнөө эртын тараан ехэ түргэн ургажа, һаяар колосоо харбажа эхилхэнь.

И. Котов.

Капиталистическэ оронуудай коммунистическэ партинууд

(*Түгэсхэл*)

шэлэн харуулна, атомна ба водородно зэбсэг хорихын тула, Европын, Азиин болон Африкын оронуудта США-гэй ракетнэ зэбсэгэй базануудые үгы хэхын тула арадай тэмсэл үүсхэнэ.

Эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө Франциин хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлые тус оронои компарти хүтэлбэрилнэ. Мүнөө тус орон дотор фашистскэ засаг журам тоггоолгохогүйн тула [...]нциин компарти ехэ тэмсэл эмхидхээ. [...]артиин уряалаар хүдэлмэришэд болон [...] ажалшад олоп зуу мянгаадаараа [...]эдэ гаража, жагсаал хэһэн, фашистска этэгээдүүдтэ эсэргүүсэлтэ хэһэн байна. Зүгөөр, социалистическэ партиин ударидагшадай хүдэлмэришэн ангида урбаһанай эсэстэ генерал де Голль засагта ороо, тиигэжэ фашизмда зам нээхэ арга олдоо. Мүнөө Франциин компарти Арадай фронт эмхидхэхын, фашизмда эсэргүү, республикые хамгаалха бүхы хүсэнүүдые нягтаруулхын, тиигэжэ демократическа эрхэ сүлөө сахихын тула тон ехэ эдэбхи оролдолго гаргажа байна. Конституци хүбилгаха асуудалаар болохо референдумэй (бүгэдэарадай асуулта абалгын) үедэ фашистска хархисуудта харюу сохилто үгэхэ зорилго энэ июниин эхеэр болоһон Франциин компартиин ЦК-гэй пленум табиба. Франциин хүдэлмэришэн анги компартиин ударидалгаар ябадаг лэ хадаа фашизмын зам хаажа байна. Коммунистическэ парти айхабтар ехэ һэрэмжэтэй байжа, хархис этэгээдүүдэй элдэб мэхэ гохые элишэлэн харуулна, тэдэндэ эсэргүү тэмсэлдэ ажалшадые эмхидхэнэ.

Азиин, Африкын болон Латинска Америкын оронуудай хүдэлмэришэд болон бүхы ажалшад оронойнгоо бэеэ даанхай байдалые хамгаалхын гү, али империалистнуудай дарлалтаһаа сүлөөрхын тула тэмсэнэ. Энэ тэмсэлдэ компартинууд ехэ үүргэ дүүргэнэ. Жэшээнь, Индонезиин коммунистнууд США-гэй ба Голландиин империалистнуудай, дотоодын хархис хүсэнүүдэй эмхидхэһэн үймөөе дарахын, оронойнгоо бэеэ даанхай байдал аршалхын тула эрэлхэг зоригтойгоор байлдана. Индонезиин компартиин ажал-ябуулгые олон миллион ажалшад һайшаан дэмжэжэ, тэрэнэй уряалаар хариин интервентнүүдтэ, дотоодын үймөөшэдтэ шанга сохилто хэнэ.

Үнгэрһэн жэлэй һүүл багаар, энэ жэлэй эхеэр олон капиталистическэ оронуудта үйлэдбэриин кризис эхилжэ, үйлэдбэри ехээр доошоо ороо. Капиталистнууд олон зуу мянган зониие хүдэлмэригүй болгоо, хүдэлмэришэдтэ шанга доботолго хэжэ ороо. Компартинууд капиталистическэ монополинуудта эсэргүү хүдэлмэришэдэй тэмсэл эмхидхэнэ. Францида ба Италида коммунистнуудай ударидалгаар хүдэлмэришэдэй стачканууд ходо боложо байна. США-да, Великобританида, Канадада, мүн Латинска Америкын оронуудта 1957 ондо ба энэ оной эхеэр ехэ ехэ забастовканууд болоо. Жэшээнь, Аргентинэдэ бүгэдэниитын забастовко боложо, олон миллион хүн хабаадаа. Мүн бусадшье капиталистическэ оронуудта хүдэлмэришэдэй тэмсэл эдэбхитэй болобо. Иигэжэ хүдэлмэришэд монополинуудта эсэргүүсэлтэ хэнэ. Хэрбээ хүдэлмэришэн анги өөрын хүтэлбэрилэгшэгүй—коммунистическэ партигүй байгаа һаа, нимэ эсэргүүсэлтэ хэжэ шадахагүй һэн.

Марксизм-ленинизмын һургаалаар зэбсэгжэһэн, ангиин байлдаануудта хатуужаһан, дайшалхы коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинууд хүдэлмэришэн ангиин үнэн сэхэ ударидагша байһанаа үдэр бүри харуулжа ябана. Тэдэнэй хүтэлбэреэр хүдэлмэришэн анги ба ажалша таряашад эб найрамдал сахиха, эрхэ сүлөө олохо, бүхы дэлхэй дээрэ социализмын хэрэгые бэхижүүлхэ байһаниинь лабтай.

Г. Санжиев.

Загастайнхидай найр наадан



Июниин 28-най сэлмэг һайхан үдэр Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (Сэлэнгэ) гэшүүд республикынгаа 35 жэлэй ойдо зорюулагдаһан найр наада үнгэргэбэ. Хахад үдэр боложо байхада элдин һайхан зүлгэ ногоотой үргэн талада колхозой малшад, механизаторнууд, залуушуул олоороо суглараба. Хүн бүхэн һайндэрэйхеэр хубсалаахай, шэг шарайдань баярай ошон үзэгдэнэ.

Энэ найр дээрэ колхозой комплексно бригада бүхэнэй бүхэнүүд барилдаха, гүйгөөшэ хурдан морид урилдаха, эрхим сур харбагшад түрүү һууриин түлөө шадабари мэргэжэлээ гаргаха, шадал хүсэеэ харуулха байба. Хүн бүхэн өөһэд өөһэдынгөө бригадын нэрэ хүндын түлөө һанаагаа зобонгёор хөөрэлдэнэд, өөһэдынгөө бүхэнүүдтэ зүбшөөл үгэхые оролдоно хэбэртэй.

Тиигэһээр байтар үдэрэй час болож, найр наадан бүхэ барилдаагаар эхилбэ. Бригада бүхэнэй бүхэнэр можо болон барилдажа эхилбэ. Солбон шамбай, хүдэр шанга бэетэй хүбүүдэй хүсэ шадалаа үзэлсэн байхыень харахада урматай даа! Барилдаашадай шанга шандааһатан, шадабари мэргэжэл ехэтэйшүүлынь шалгаржал байба. Тииһээр байтар барилдаанай эсэс дүтэлжэ, илажа ерэһэн хоёр бүхэ тулажа эхилбэ. Одоол эндэ хүн бүхэн өөһэд өөһэдынгөө бригадын бүхын түлөө һанаагаа зобожо, һуури дээрээ байжа ядан хашхаралдан байна. Нилээд удаан тулалдаһанай удаа нэгэдэхи комплексно бригадын бүхэ Максим Раднаев илалта туйлажа, түрүү һуури эзэлжэ шадаа. Нүхэр Раднаевта нэгэдэхи шан —150 түхэриг мүнгэн барюулагдаа.

Барилдаанай һүүлээр мори урилдаалга эхилжэ, баһал хүхюутэй үе болобо. Бригада бүхэнэй бэлдэһэн гүйгөөшэ морид тооһо бурьюулһаар алар холоһоо монсойлдон гаража ерэбэ. Дааб дээрэ алиньшье бригадын гүйгөөшын түрүүлжэ ябаһан мэдэгдэнэгүй. Тииһээр байтар нэгэдэхи бригадынхид «манай гүйгөөшэ түрүүлээ!» гэлдэн «Ура» хашхаралдажа оробо. Уданшьегүй нүхэр Тугутовай бэлдэһэн гүйгөөшэ морин түрүүлэн орожо ерээ.

Сур харбалга эхилжэ, энэ спортдо 20 гаран хүн хабаадалсаба. Сур харбалгаар дүй дүршэл ехэтэй Очир Санжиев годли бүхэнөө оншотойгоор табижа, түрүү һуури эзэлһэнэйнгээ түлөө 100 түхэриг шан абаа. Иигэжэ загастайнхидай найр наадан хүхюутэй сэнгүүгээр үнгэрөө.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Бүхэ барилдаан. [...]заракца Данзанов сур харбажа байна.

Л. Хайдуровай фототекст.

Уранһайханай бүлгэмүүдэй харалга эхилбэ

Үсэгэлдэр республикымнай түб хото Улан-Удэ городой театрнуудта, КПСС-эй горкомой партийна гэгээрэлэй Байшанда, мүн барилгашадай клубта уранһайханай бүлгэмүүдэй республиканска харалга эхилбэ. Харалгада республикымнай аймагуудай, городуудай бэрхэ бэрхэ дуушад, хатаршад, хүгжэмэй элдэб инструментнүүд дээрэ наадагшад болон бусад олоороо хабаадалсана.

Харалгын түрүүшын үдэр Курумканай, Иволгын, Сэлэнгын, Тарбагатайн, Кабанскын, Заиграйн. Мухаршэбэрэй, Байкало-Кударын аймагуудай, Бабушкин городой уранһайханай бүлгэмүүд өөһэд өөһэдынгөө бэлиг шадабариие харуулжа, харагшадай һайшаалда хүртэбэ.

Курумканай аймагай уранһайханай бүлгэмэйхидэй хоор «Волга-Волга» гэжэ кинофильмһээ «Залуушуулай дуу», «Алтайн хизаарта», композитор Бау Ямпиловай «Харгы зам» гэһэн дуунуудые ирагуу гоёор дуулаһан байна. Тиихэдэ тус аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой драматическа кружогойхид Цэрэн Шагжинай «Будамшуу» гэжэ зүжэг мүнөөдэр үдэшын 8 часта Бурят драмын театр соо харуулхань.

Үсэгэлдэр Тарбагатайн аймагай уранһайханай бүлгэмэйхид «Инаг-хамни, срыш даа намдаа», «Партизануудай дуун», «Мариана» болон бусад олон дуу дуулажа, хүн зониие һонирхуулаа. Илангаяа тус аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишадһаа бүридэһэн ансамбль һони һониин дуунуудые дуулаа. Мүн энэ аймагай «Восход» колхозой һаалишад Полина Русина, Екатерина Русина гэгшэд нютагай частушкануудые согтой дорюунаар дуулажа, харагшадай, мүн жюриин һайшаалда хүртэһэн байна.

Түлишэ ехээр арьбална

Хэлхеэ холбооной Улан-Удын автотранспортна конторын коллектив ашаа шэрэхэ хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Тиихэ зуура[...] конторын шофёрнууд [...]хинһээ хойшо 45 мянган ли[...]ишэ арьбалһан, ашаа шэрэ[...]рын үные нилээд химдаруулһ[...]на. Эдэ показательнуудынь [...] дээрэ тоолоожо үзэхэдэ, хамта [...] мянган түхэригэй арьбалалта [...]болоо.

Энэ жэлдэ по[...] ашаа шэрэлгэ урдынхиһаа [...] дээшэлээ. Олон колхоз, совхоз, леспромхоз хүрэтэр почтын машинын ябадаг шэнэ маршрут нээгдээ. Жэшээнь, Баргажан хүрэтэр почто автомашинаар абаашагдадаг болобо.

Конторын мэргэжэл һайнтай шофёрнууд почто шэрэхэ графигаа саг сооһь дүүргэнэ. Шофёрнууд нүхэд Щербинин, Шафиров, Долганов гэгшэд түрүүшүүлэй зэргэдэ ябана.

И. Горбылев.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Эб найрамдалай конгрессто делегадуудые һунгана

ЛОНДОН, июниин 28. (ТАСС). «Дейли Уоркер» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Стокгольмдо июль соо болохо буу зэбсэг хуряахын түлөө, уласхоорондын харилсан туһалалсалгын түлөө конгрессто ошохо делегадуудые һунгалга Англиин элдэб районууд болон городуудта боложо байна. Дерби графствын нүүрһэнэй шахтануудай 35 мянган горнягууд, Бирмингемын профсоюзууд, модо болбосоруулагшадай нэгэдэмэл профсоюз болон бусад профсоюзууд, ниитын организацинууд Стокгольмско конгрессто ошохо өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые һунгаба.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэбирманскэ конгресс

РАНГУН, июниин 28. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэбирманскэ конгресс Рангунда нээгдээд, ороной элдэб районуудһаа ерэһэн 200 гаран делегадууд тэрээндэ хабаадажа байна. Уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреат Такин кодо Химаинг, «Луду» газетын главна редактор У Хла болон бусад делегадууд түрүүшын заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ ядерна зэбсэг хорихые, тэрээнэй туршалгые болюулхые эриһэн байна.

Монголдо гэр байра олоор баригдана

УЛАН-БАТОР, июниин 28. (ТАСС). Монцамэ агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Монголой Арадай Республикада гэр байранууд олоор, түргэнөөр баригдана.

Ороной бүхы городууд болон һууриин газарнуудта мүнөө үеын болбосон түхэлтэй гэр байшангууд жэл бүри олоор баригдана. Гэр байра барилгын хэмжээн хоёрдохи табанжэл дотор нэгэдэхи табанжэлэйхитэй сасуулхада, 9,5 дахин ургаһан байна.

Республикын ниислэл хото — Улан-Батор жэл ерэхэ тудам гоё һайхан болгогдоно. Байрын олон дабхар байшангуудта тусхай таһалганууд соо магазинууд, библиотекэнүүд, культурна гэгээрэлэй бусад эмхи зургаанууд нээгдэнэ. Ниислэл хотын хүн зоной ажаһуудаг бүхы районуудта үхибүүдэй садууд, яслинууд бии юм.

Монгол дотор гэр байра барилгада СССР, КНР болон ахадүү бусад оронууд хани ёһоной ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Советскэ Союзай мүнгэн ба техническэ туһаламжатайгаар Улан-Баторта теплофикациин системэ, водопроводно-канализационно сеть баригдажа, бүхы дээрээ 40 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай хэдэн арбаад олон дабхар гэрнүүд бодхоогдожо байна.

Ливандахи байдал

БЕЙРУТ, июниин 28. (ТАСС). Ливанай оборонын министерствын коммюнике дотор хэлэгдэһэнэй ёһоор, үнгэрэгшэ сүүдхын туршада Ливанай армиин частьнууд ороной хэдэн районуудта тэмсэлшэдэй добтолгонуудые авиаци, артиллериин эдэбхитэ дэмжэлгэтэйгээр гэдэргэнь сохиһон байна. Ливанай хойто зүгэй Терболь гэжэ хадатай газарта тэмсэлшэд Ливанай армида добтолжо, байлдаан 6 часай туршада үргэлжэлөө.

Триполи городто, тэрээнэй оршон тойрондо шанга байлдаанууд болоһо үргэлжэлһэн байна.

Урда зүгтэ Бекаа голдохи Рашайя гэжэ хэрэмые бүһэлһэн тэмсэлшэд үсэгэлдэр тэрэ хэрэмые добтолһон байна. Армиин частьнууд энэ добтолгые гэдэргэнь сохёо.

Бейрудэй хэдэн районуудта буудалдаан үргэлжэлһэн байна. Омар Бен Хатиб гэжэ үйлсын райондо армиин частьнууд болон тэмсэлшэдэй дунда ехэ тулалдаан болоо. Тэмсэлшэдые артиллереэр буудаһанай эсэстэ хэдэн баррикаданууд һандаргагдаһан байна. Энэ байлдаанда танкнууд хабаадаа.

ЯПОНИДО ЕХЭ ГАН БОЛОБО

ТОКИО, июниин 28. (ТАСС). Һүүлэй 50 жэлэй туршада үзэгдөөгүй ехэ ган Японидо болоһо байна. Олон мянгаад гектарта таригдаһан рис болон хүдөө ажахын бусад ургамал хосорно.

Хэрбээ Токио городой хүн зоной мүнөө хэрэглэжэ байһан хэмжээнэй үһые саашадаа хэрэглээ һаань, таба хоноод байхада Токиое үһаар хангажа байһан резервуарнууд хооһорхо байна гэжэ Токио городой засагаархид мэдүүлнэ. Тиимэһээ эдеэ унданда хэрэглэгдэдэг үһанай хэмжээе июлиин 1-һээ хороохо гэһэн шиидхэбэри гаргагдаһан байна. Городой зарим районуудта үһан үдэр соо оройдоо хоёр часай туршада үгтэжэ байха юм. Токиодо түймэрэй гараханъ олошороо. Теэд пожарна кранууд соо үһанай даралтын бага болоһон тула тэрээниие унтаргаахань бэрхэшээлтэй болоо.

[...]. Н. Имехенов

[Матв]ей Николаевич Имехенов, [Бурят-]Монголой номой хэблэлэй ре[...] 58 наһандаа июниин 29-дэ [...]раба.

[М.] Н. Имехенов республикын һу[...]уудта арбаад жэлдэ багша[...]рилһэнэй удаа, 1937 онһо[...] номой хэблэлэй һуралсалай литературы редактораар ажаллаа ю[м]. Тэрэ [һ]ура 3—4-дэхи классууд[т]а үзэхэ [бу]рят-монгол хэлэнэй учебни[...]гүүдые зохёолэл, 5—6-дахи классуу[д]та үзэ түрэлхи хэлэнэй грамма[]тика зёохоһоо гадна, Москвада хэблэгдэһэн ород-бурят-монгол сло[]вариин авторнуудай нэгэн байгаа. [Н]омой хэблэлдэ хүдэлмэрилжэ байхадаа, [нү]хэр Имехенов ород, бурят хэлэн дээрэ олон тоото учебнигүүдые редактироваһан байна.

М. Н. Имехенов городой олониитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадада Улан-Удын горсоведтэ хоёр [уд]аа депутадаар, Советскэ районой хоёрдохи таһагай арадай сүүдтэ [з]адай заседателяар мүн лэ хоёр дахин һунгагдаа һэн.

М. Н. Имехенов Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда хабаадажа, «Германиие илаһанай түлөө», «Японие илаһанай түлөө», «Ажалай шэн габьяагай түлөө», «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда шэн габьяатай ажалай түлөө» гэжэ медальнуудаар, БМАССР-эй Верховно Соведэй президиумэй Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаһан байха юм.

Матвей Николаевич Имехеновэй сарюу дурасхаалынь тэрэниие таниха, ѳдэхэ хүнүүдэй, тэрэнэй зохёоһон учебнигүүдээр һуралсагшадай һэтэл сэдьхэлдэ мартагдахагүйнь лабтай.

Бүлэг нүхэдынь.

Редакторай орлогшо С. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

Үнинэй багша, бурят һургуулида үзэдэг номуудай автор, редактор Матвей Николаевич Имехеновэй сагһаа эртэ наһа бараһандань БМАССР-эй Гэгээрэлэй министерство наһа барагшын гэртэхиндэ, түрэлхидтэнь гүнзэгы шаналал гашуудалаа мэдүүлнэ.

Бурят-Монголой номой хэблэлэй дирекци, партийна организаци, местком һургуулиин номуудай редактор, автор Матвей Николаевич Имехеновэй сагһаа эртэ наһа бараһан тухайһ гүнзэгы гашуудалтайгаар мэдээхэ зуураа, наһа барагшын гэрхиндэ, түрэлхидтэнь уйдхар гашуудалаа мэдүүлнэ.

Наһа багшын хуурсагтай бэе Пионернүүдэй ордон соо (Ленинэй үйлсэ, 20) табигдаха. Июлиин 2-ой 12-һоо 1 час болотор хахасалга болохо.

Хүдөөлгэн 15 часта.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта — 34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н 00773. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР Зак. № 3136.